

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM TIZIMI VA UNDAGI ISLOHOTLAR

Babajanova Nafisa Shamuratovna

Urganch Davlat Pedagogika Instituti

"Tarix va geografiya" kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Qoraqalpog'iston Respublikasi Oliy ta'lim tizimi va undagi islohotlar mavzusi O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasidagi muhim yo'nalishlaridan biridir. Qoraqalpog'iston Respublikasi, O'zbekistonning muhim tarkibiy qismi sifatida, o'zining madaniyati, an'analari va tarixi bilan ajralib turadi. Oliy ta'lim tizimi, mamlakatning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Shu sababli, Qoraqalpog'iston Respublikasida oliy ta'lim tizimi va undagi islohotlar haqida batafsil ma'lumot berish muhimdir.

Kalit so'zlar: Qoraqalpog'iston Respublikasi, ta'lim, yoshlar, tarbiya, universitetlar, institutlar, pedagogik yondashuvlar, zamonaviy texnologiyalar, islohotlar.

СИСТЕМА ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН И ЕЕ РЕФОРМЫ

Бабаджанова Нафиса Шамуратовна,

преподаватель кафедры «История и география»

Ургенчского государственного педагогического института

Аннотация: Тема системы высшего образования Республики Каракалпакстан и ее реформ является одним из важных направлений в образовательной сфере Республики Узбекистан. Республика Каракалпакстан, как важная часть Узбекистана, отличается своей культурой, традициями и историей. Система высшего образования играет важную роль в

экономическом, социальном и культурном развитии страны. Поэтому важно предоставить подробную информацию о системе высшего образования и ее реформах в Республике Каракалпакстан.

Ключевые слова: Республика Каракалпакстан, образование, молодежь, воспитание, университеты, институты, педагогические подходы, современные технологии, реформы.

THE HIGHER EDUCATION SYSTEM OF THE REPUBLIC OF KARAKALPAKSTAN AND ITS REFORMS

Babajanova Nafisa Shamuratovna,
teacher of the "History and Geography"
department of the Urgench State Pedagogical Institute

Abstract: The topic of the higher education system of the Republic of Karakalpakstan and its reforms is one of the important directions in the educational sphere of the Republic of Uzbekistan. The Republic of Karakalpakstan, as an important part of Uzbekistan, is distinguished by its culture, traditions and history. The higher education system plays an important role in the economic, social and cultural development of the country. Therefore, it is important to provide detailed information about the higher education system and its reforms in the Republic of Karakalpakstan.

Keywords: Republic of Karakalpakstan, education, youth, upbringing, universities, institutes, pedagogical approaches, modern technologies, reforms.

KIRISH

Oliy ta'lim tizimi Qoraqalpog'istonda o'zining tarixiy rivojlanishiga ega. Mustaqillikdan so'ng, O'zbekistonning barcha hududlarida bo'lgani kabi, Qoraqalpog'istonda ham oliy ta'lim muassasalarining soni va sifatini oshirishga qaratilgan islohotlar boshlandi. Avvalambor, oliy ta'lim muassasalari soni oshdi va

yangi universitetlar, institutlar va akademiyalar tashkil etildi. Bu o‘z navbatida, yoshlarning ta’lim olish imkoniyatlarini kengaytirdi va ularning bilim olishga bo‘lgan qiziqishini oshirdi. Qoraqalpog‘iston Respublikasida oliy ta’lim tizimining asosiy maqsadi – yuqori malakali kadrlardan iborat bo‘lgan yangi avlodni tayyorlashdir. Ta’lim jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo‘llash, talabalarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish va ularni amaliyotga tayyorlashga qaratilgan dasturlar ishlab chiqilmoqda. Oliy ta’lim muassasalarida ta’lim berish jarayonida innovatsion yondashuvlar, zamonaviy o‘quv dasturlari va metodikalar qo‘llanilmoqda. Islohotlar doirasida Qoraqalpog‘iston Respublikasida oliy ta’lim tizimi sifatini oshirishga qaratilgan bir qator tashabbuslar amalga oshirilmoqda. Ta’lim muassasalarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, o‘qituvchilarning malakasini oshirish va ularni zamonaviy bilimlar bilan ta’minlash maqsadida turli xil treninglar va seminarlar o‘tkazilmoqda. [1]

ASOSIY QISM

Qoraqalpog‘iston Respublikasida oliy ta’lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlarning yana bir muhim jihati – xalqaro standartlarga mos keladigan ta’lim dasturlarini joriy etishdir. Bu, o‘z navbatida, talabalarni global mehnat bozoriga tayyorlashda muhim ahamiyatga ega. Oliy ta’lim muassasalari xalqaro hamkorlikni rivojlantirish, xorijiy universitetlar bilan aloqalarni o‘rnatish va talabalarni xalqaro dasturlarda ishtirok etish imkoniyatlarini yaratishga intilmoqda. Oliy ta’lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar, shuningdek, talabalarning ijtimoiy faoliyatini oshirishga ham qaratilgan. Talabalarga turli xil ijtimoiy loyihalarda ishtirok etish, jamoat ishlarida faol qatnashish va o‘z bilimlarini amaliyotda qo‘llash imkoniyatlari yaratilmoqda. [2]

Qoraqalpog‘iston Respublikasida oliy ta’lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar, shuningdek, milliy va xalqaro talablarni inobatga olgan holda, ta’lim sifatini oshirishga qaratilgan. Ta’lim muassasalarida o‘qituvchilar va talabalar

o'rtasida samarali muloqot va hamkorlikni yo'lga qo'yish, ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarni qo'llash orqali ta'lim sifatini oshirishga erishilmoqda. Oliy ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar, shuningdek, yoshlarning ijodkorligini rivojlantirish va ularni o'z qobiliyatlarini amalga oshirishga yordam berishga qaratilgan. Qoraqalpog'iston Respublikasi oliy ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar, shuningdek, ta'lim muassasalarining o'zaro hamkorligini kuchaytirishga qaratilgan. Oliy ta'lim muassasalari o'rtasida tajriba almashish, birgalikda tadqiqotlar o'tkazish va ta'lim dasturlarini birlashtirish orqali ta'lim sifatini oshirishga erishilmoqda. Bu, o'z navbatida, talabalarni tayyorlashda yangi yondashuvlar va metodlarni joriy etishga yordam beradi.[3]

Ta'lim muassasalarida qo'llanilayotgan innovatsion texnologiyalar ta'lim jarayonini samarali va qiziqarli qilish, o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada sifatli va interaktiv qilish maqsadida joriy etilmoqda. Masofaviy ta'lim internet orqali ta'lim olish imkoniyatlarini taqdim etuvchi platformalar orqali amalga oshiriladi. Bu texnologiya o'quvchilarga darslarni onlayn tarzda tinglash, video darslar ko'rish va o'z bilimlarini baholash imkoniyatini yaratadi. Interaktiv ta'lim vositalari, masalan, taqdimot dasturlari, interaktiv doskalar va simulyatorlar ta'lim jarayonida qo'llaniladi. Bu vositalar o'quvchilarning darsda faol ishtirok etishlarini ta'minlaydi va ularning qiziqishini oshiradi. Virtual haqiqat (VR) va kengaytirilgan haqiqat (AR) texnologiyalari o'quvchilarga ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va interaktiv qilish imkonini beradi. Masalan, o'quvchilar virtual muhitda tarixiy joylarni ko'rish yoki ilmiy tajribalarni o'tkazish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Ta'lim dasturlari va ilovalar o'qituvchilar va o'quvchilar uchun maxsus ishlab chiqilgan bo'lib, ta'lim jarayonini yanada samarali qilishga yordam beradi. Bu ilovalar orqali o'quvchilar o'z bilimlarini mustahkamlash, testlar va vazifalarni bajarish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Ma'lumotlar tahlili va sun'iy intellekt texnologiyalari ta'lim muassasalarida o'quvchilarning yutuqlarini kuzatish va

baholashda qoʻllaniladi. Gamifikatsiya ta'lim jarayonida oʻyin elementlarini qoʻshish orqali oʻquvchilarni motivatsiya qilish va darslarni qiziqarli qilish maqsadida amalga oshiriladi. Bu usul oʻquvchilarning bilim olish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. Kollaborativ ta'lim texnologiyalari oʻquvchilarni guruhlar bilan ishlashga undaydi va ularning jamoaviy ish koʻnikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu jarayonda oʻquvchilar bir-birlari bilan fikr almashish, muammolarni birgalikda hal qilish va oʻzaro yordam koʻrsatish imkoniyatiga ega boʻlishadi. Ushbu innovatsion texnologiyalar ta'lim muassasalarida oʻquvchilarning bilim olish jarayonini yanada sifatli va samarali qilishga yordam beradi

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, Qoraqalpogʻiston Respublikasi oliy ta'lim tizimi va undagi islohotlar, mamlakatning iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishida muhim ahamiyatga ega. Oliy ta'lim muassasalari oʻz faoliyatida innovatsion yondashuvlarni qoʻllash, ta'lim sifatini oshirish va talabalarni amaliyotga tayyorlashga intilmoqda. Islohotlar doirasida amalga oshirilayotgan tashabbuslar, Qoraqalpogʻiston Respublikasining ta'lim sohasida yangi imkoniyatlarni yaratishga va yoshlarning bilim olish jarayonini yanada takomillashtirishga xizmat qiladi. [4]

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullayev, A. (2020). "Oliy ta'lim tizimidagi islohotlar: muammolar va yechimlar". Qoraqalpogʻiston Oliy Ta'lim Instituti.
2. Rasulov , M. (2021). "Qoraqalpogʻiston Respublikasida ta'lim tizimini yangilash: nazariy va amaliy jihatlar". Oʻzbekiston Milliy Universiteti.
3. Qodirov, S. (2022). "Oliy ta'lim muassasalarida innovatsion yondashuvlar". Qoraqalpogʻiston Davlat Universiteti.
4. Mamatqulov, R. (2019). "Qoraqalpogʻistonning ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar". Oliy va oʻrta maxsus ta'lim vazirligi.